

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

ЗБІРНИК ПРАЦЬ
I Міжнародної науково-практичної конференції
«Підготовка конкурентоспроможних фахівців:
виклики та перспективи сучасності»

25 лютого 2026 р.

Київ – 2026

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового
інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 2 від 9 квітня 2026 р)

«Підготовка конкурентоспроможних фахівців: виклики та перспективи сучасності»
Збірник праць I Міжнародної науково-практичної конференції «Підготовка конкуренто-
спроможних фахівців: виклики та перспективи сучасності» 25 лютого 2026 р. Кафедра
економіки, підприємництва та менеджменту. ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
НАПН України, 2026. 400 с.

УКЛАДАЧІ:

Ольга БРУСЕНЦЕВА, кандидат економічних наук, старший викладач кафедри
економіки та менеджменту ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти»,

Ольга ПОСТОЄВА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри економіки
та менеджменту ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

***Матеріали подано в авторській редакції
Висловлені у виданні думки належать виключно авторам
Автори опублікованих матеріалів несуть повну
відповідальність за підбір і точність наведених фактів, цитат,
статистичних даних та інших відомостей***

©ДЗВО «Університет менеджменту освіти», 2026

Комеліна О. В. КРЕАТИВНІСТЬ ТА МЕНЕДЖМЕНТ ОСВІТИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ЗМІН	289
Кравченко Г. Ю. АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ДОБУ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ: ВІД ВИЖИВАННЯ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ	192
Кудінова А. О. РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСІБ СТАРШИХ ВІКОВИХ ГРУП У СИСТЕМІ ОСВІТИ ВПРОДОВЖ ЖИТТЯ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВЕКТОР	194
Kochkodan V. THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN IMPROVING THE EFFICIENCY OF EMPLOYEE RECRUITMENT, TRAINING, AND ADAPTATION	196
Kuruliszwili S. PEDAGOGY AND ANDRAGOGY IN THE ERA OF AI: SUPPORTING LEARNING AND TEACHING (UPSKILLING AND RESKILLING) IN A CHANGING LABOUR MARKET	197
Kulyk V. ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TRANSFORMATION IN PROFESSIONAL EDUCATION AS FACTORS OF GLOBAL ECONOMIC COMPETITIVENESS	199
Kulyk V., Obukhov V. ALIGNING HUMAN CAPITAL MANAGEMENT AND KPI MOTIVATION SYSTEMS WITH GLOBAL COMPETITIVENESS REQUIREMENTS	201
Kuruliszwili S. PEDAGOGY AND ANDRAGOGY IN THE ERA OF AI: SUPPORTING UPSKILLING AND RESKILLING IN A CHANGING LABOUR MARKET	204
Клиновий Д. В., Мороз В. В.ІНСТИТУЦІОНАЛІЗАЦІЯ СВІТОВОГО ТРЕНДУ СТАЛОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ	206
Левицький М. М., Мурашко О. В. АНТИКРИЗОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	209
Лебедева С. А., Бурлаєнко Т. І. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ ЕФЕКТИВНІСТЮ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	211
Листопад Н. Л., Листопад О. А. ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КУЛЬТУРИ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК УМОВА ЕФЕКТИВНОГО СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	215
Лісовий А. В., Халімончук К. А. ГЕНЕЗИС ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЙОГО МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ВПЛИВ	218
Музичко Л. В. ПРОФЕСІЙНА ІДЕНТИЧНІСТЬ СТУДЕНТІВ-ПСИХОЛОГІВ ЯК УМОВА УСПІШНОЇ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ	221
Мажник Л. О.ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: РОЛЬ SMM, BIG DATA ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ	223

*Мажник Л. О., кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та менеджменту,
Харківський національний університет
ім. В. Н. Каразіна, доцент кафедри
менеджменту, логістики та інновацій
Харківського національного економічного
університету ім. Семена Кузнеця*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: РОЛЬ SMM, BIG DATA ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Цифрова трансформація економіки зумовлює фундаментальні зміни у формах організації підприємницької діяльності, моделях управління, механізмах комунікації з ринком та вимогах до професійних компетентностей фахівців. Використання соціальних медіа (SMM), технологій аналізу великих даних (Big Data) та інструментів штучного інтелекту (AI) стає ключовим фактором підвищення конкурентоспроможності бізнесу, ефективності маркетингових стратегій та прийняття управлінських рішень.

Систематичний огляд наукових досліджень [1–5] доводить, що цифрова трансформація змінює не лише інструментарій підприємництва, а й структуру освітніх програм ЗВО, формуючи нову модель підприємницьких компетентностей, що включає цифрову грамотність, аналітичне мислення, креативність і технологічну адаптивність. Дослідження підтверджують, що впровадження AI в підприємницьку діяльність істотно підвищує інноваційність бізнес-моделей, оптимізує процеси управління та сприяє формуванню нових конкурентних переваг, що вимагає відповідної трансформації системи підготовки фахівців. Водночас аналітика соціальних медіа на основі Big Data дозволяє бізнесу отримувати глибоке розуміння споживчої поведінки, прогнозувати ринкові тренди та підвищувати ефективність маркетингових рішень, що доведено у численних дослідженнях науковців та практиків. Разом з тим, українські науковці підкреслюють, що освітні програми в сфері цифрового підприємництва потребують суттєвого оновлення, оскільки ринок праці висуває нові вимоги до рівня цифрової грамотності, підприємницького мислення та інноваційної активності випускників.

Отже, проблема інтеграції SMM, Big Data та AI в систему професійної підготовки є надзвичайно актуальною в контексті забезпечення конкурентоспроможності фахівців на глобальному ринку праці та узгоджується з ключовими завданнями сучасної освітньої політики. Варто зазначити, що означена проблема є достатньо вивченою, однак залишається актуальним завданням інтеграція отриманих наукових результатів у практику підготовки фахівців, особливо в умовах трансформації української освітньої системи.

Метою дослідження є обґрунтування ролі SMM, Big Data та штучного інтелекту в системі цифрової трансформації підприємницької діяльності та визначення їхнього впливу на формування професійних компетентностей фахівців нового покоління.

Варто зазначити, що розвиток сучасних технологій та можливостей SMM, Big Data та Штучного інтелекту розкриває нові горизонти в соціально-економічних процесах, які невпинно змінюють процеси та особливості розвитку та функціонування багатьох соціальних систем. Але разом з тим слід мати на увазі, що є численний список труднощів та проблемних питань, що спричинено значним переліком ризиків (рис. 1, розроблено автором), які несуть разом з собою означені технологічні можливості, змінюючи не тільки світогляд майбутніх нащадків, що вже потребує необхідності вносити суттєві корективи в соціально-економічні системи та процеси, враховуючи підготовку фахівців нового покоління.

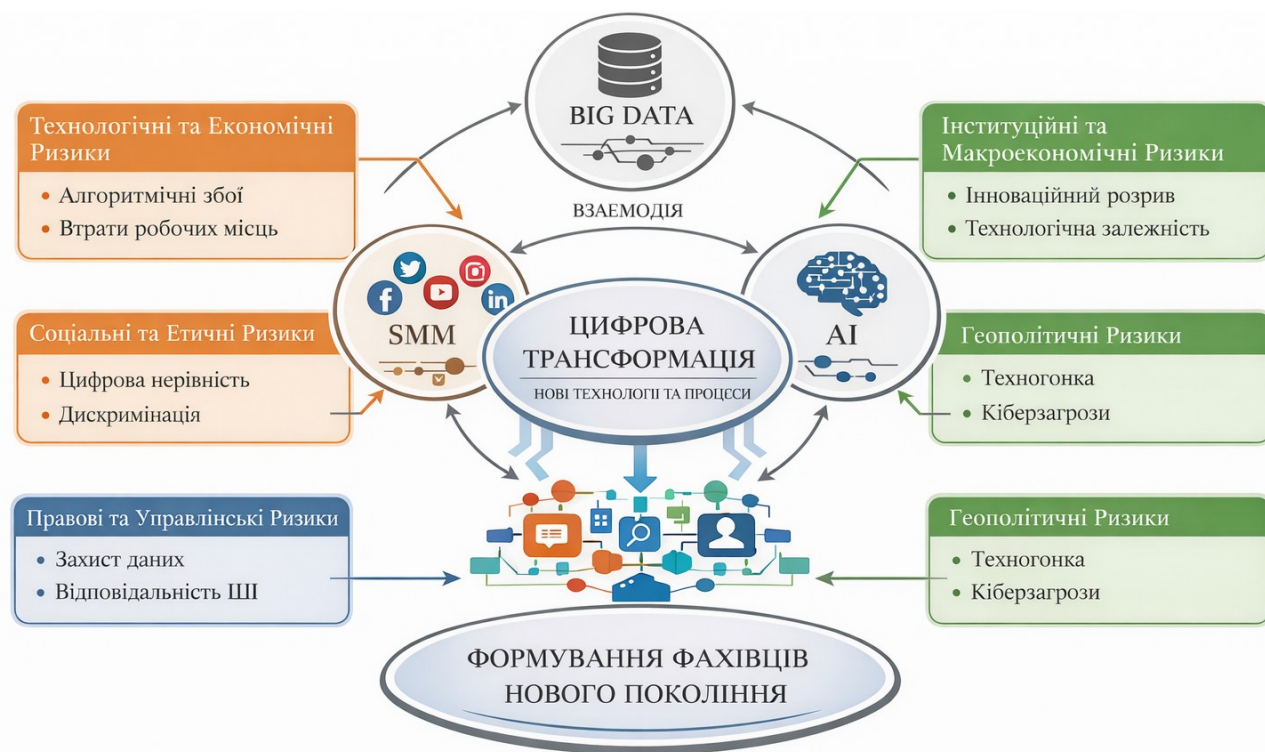

Рис. 1. Цифрова трансформація під впливом SMM, Big Data та AI як передумова формування фахівців нового покоління

Big data та аналітика ринку стають базовими інструментами підтримки управлінських рішень як для великих так і для малих компаній, що в значній мірі ускладнює процеси просування власних інтересів на ринку для малого та середнього бізнесу та підприємницьких структур. Одночасно роль SMM у формуванні сучасних маркетингових і комунікаційних стратегій бізнесу продовжує займати провідні позиції. Штучний інтелект у підприємницькій діяльності відкриває не тільки нові можливості та разом з тим – формує численний перелік ризиків зокрема *соціальних ризиків*, коли спостерігається деградація людського капіталу, що зумовлено зниженням потреби в аналітичному мисленні, творчості та критичному осмисленні інформації; цифрової нерівності, пов'язаний з обмеженим доступом окремих соціальних груп до сучасних цифрових технологій та освітніх ресурсів; психологічної залежності від алгоритмів, що знижує автономність індивідів у прийнятті рішень; соціальної напруги та конфліктів, спричинений перерозподілом робочих місць і

змінами професійної структури суспільства; втрати соціальної ідентичності та професійної самореалізації в умовах масштабної автоматизації праці.

Етичні та правові ризики порушення законодавства про захист персональних даних, зокрема внаслідок масштабної обробки великих масивів інформації; складність встановлення відповідальності за помилки ШІ, особливо у критичних сферах таких як медицина, транспорт, фінанси, оборона; транскордонні правові колізії, що пов'язано із глобальним характером цифрових платформ та різницею в юрисдикціях).

Трансформація освітніх програм у контексті формування цифрових та підприємницьких компетентностей має відбуватись поступово та зважено, проте з урахуванням моделі інтеграції цифрових технологій у систему професійної підготовки фахівців, але одночасно враховуючи наявні *управлінські та інституційні ризики* пов'язані із надмірною автоматизацією управління та *макроекономічні та різноманітні геополітичні ризики* щодо посилення цифрового протекціонізму та технологічного націоналізму, що обмежує міжнародну кооперацію та спричиняє перелік інших проблем глобального рівня.

Фахівці нового покоління, що з часом формуватимуть наступний прошарок підприємництва у суспільстві мають бути підготовлені до нових умов діяльності, що вимагає суттєвої зміни підприємницьких структур у зв'язку із впливом цифрової трансформації з-за розвитку Big Data та Штучного інтелекту разом з одночасною їх інтеграцією у комунікаційні процеси в SMM.

Таким чином, широке впровадження штучного інтелекту в соціально-економічні системи формує багаторівневий комплекс ризиків, які потребують системного міждисциплінарного підходу до їх ідентифікації, оцінювання та управління. Мінімізація зазначених ризиків можлива за умови формування етично орієнтованої, правово-врегульованої та соціально відповідальної моделі цифрової трансформації, що забезпечує збалансований розвиток економіки та суспільства. Доцільно дійти висновків, що цифрова трансформація істотно змінює парадигму підприємницької діяльності, зумовлюючи потребу в нових компетентностях фахівців. SMM, Big Data та AI формують основу сучасної бізнес-аналітики, маркетингу та стратегічного управління. Варто зважати, що система професійної освіти повинна орієнтуватися на розвиток цифрової грамотності, аналітичного мислення, інноваційності та адаптивності. Разом з тим, інтеграція цифрових технологій в освітній процес є ключовою умовою підготовки конкурентоспроможних фахівців для глобального ринку праці.

Перспективи та пропозиції подальших розробок полягають у такому: розроблення інтегрованих міждисциплінарних освітніх програм, що поєднують підприємництво, цифровий маркетинг, аналітику даних та AI; активізація співпраці університетів з бізнесом та стартап-екосистемами, у тому числі за рахунок впровадження проектно-орієнтованого навчання з використанням реальних бізнес-кейсів; розвиток цифрових платформ симуляційного навчання для формування практичних навичок.

Список використаних джерел

1. Горючий В. М. Чинники цифрової трансформації бізнес-процесів підприємств у контексті неотехнологічного відтворення. Бізнес Інформ. 2025. №5. С. 162–168. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-5-162-168>.

2. Гончаренко І. М. Ринкові дослідження для сучасного бізнесу та їх вплив на прийняття стратегічних рішень. *Актуальні проблеми економіки*, 2025. № 9 (291). С. 130–137. <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-291-130-137>.

3. Трикуліч П. П. Ризики впровадження штучного інтелекту у підприємницьку діяльність. *Економіка та суспільство*, 2025. № 71. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-159>.

4. Катишев К. В Україні окреслили стратегію впровадження AI в бізнес. *Кореспондент.net*, 2025. 12 грудня 2025. <https://ua.korrespondent.net/business/companies/4840023-v-ukraini-okreslyly-stratehiui-vprovadzhenia-AI-v-biznes>.

5. Шипуліна Ю., Семенютін А. Стратегічні тенденції цифрової трансформації освітньої діяльності та розвитку ринку EDTECH. *Економіка та суспільство*, 2025. (80). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-119>.

УДК:331.658.3

*Макаренко Є. Є., здобувач вищої освіти,
Максименко Ж. В., старший викладач
кафедри національної безпеки та
підприємництва, Державний Університет
«Київський авіаційний інститут»*

МЕНЕДЖМЕНТ ТАЛАНТІВ У МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЯХ

У глобальному середовищі основне завданням організації – бути інноваційними та постійно впроваджувати зміни. Тому, сучасні міжнародні компанії орієнтовані на розвиток людського капіталу, управління знаннями та талантами працівників, тобто розробку стратегії управління інтелектуальним капіталом.

Вплив стратегічного управління на розширення можливостей людських талантів у досягненні організаційної креативності досліджували іноземні науковці: Колінгс Д.Г., Меллахі К.[2], Кінзі Л. [5] та Валпен Е.[8]. У вітчизняній науковій літературі – це питання недостатньо вивчено і потребує поглибленого аналізу, у зв'язку з зростанням впливу талантів на розвиток та конкурентоспроможність бізнес-організацій.

Метою дослідження стратегічного управління талантами організації є визначення факторів, які сприяють її конкурентоспроможності.

Міжнародні гіганти, такі як Google, Facebook, Apple, Intel та Johnson & Johnson впровадили системи управління талантами, а менші компанії наслідують їхній приклад. Вони розуміють, що саме завдяки розвитку та утриманню цінних спеціалістів легше досягати бізнес-цілей [2].

Управління талантами — це стратегічна система роботи з людьми, що допомагає компанії формувати та розвивати людський капітал відповідно до бізнес-цілей. Важливо, щоб ця система була інтегрована в загальну бізнес-стратегію, а не існувала як набір розрізнених ініціатив.